

	تاریخ آزمون : ۹۴ / ... / مدت امتحان : ۹۰ دقیقه شماره صندلی :	باسمه تعالی مدیریت آموزش و پرورش ناحیه ۴ دبیرستان غیردولتی هدی (دوره دوم) آزمون نوبت اول سال تحصیلی ۹۴-۹۵ تعداد صفحات : ۴ تعداد سؤال : ۳۱	نام و نام خانوادگی : سئوالات امتحان درس : آرایه های ادبی پایه : سوم رشته : انسانی نام دبیر : خانم بابائی
تاریخ تصحیح : ۹۴ / / نمره : با عدد ( ) نمره با حروف : ( ) امضای دبیر :			
بارم	شرح سوالات		ردیف
	قالبهای شعر فارسی (۵نمره)		الف
. / ۵	با توجه به ابیات زیر به سوالات پاسخ دهید آن برگ گل است یا بناگوش یا سبزه به گرد چشمه نوش من ماه ندیده ام کله دار من سرو ندیده ام قبا پوش کدام بیت مصرع است؟ (ب) حروف قافیه در این شعر کدام است؟		۱
. / ۵	واژه «دست» از چند هجا ساخته شده، نوع هجای آن را مشخص کنید؟		۲
. / ۵	آیا دو کلمه «باران و قالب» هم وزن هستند چرا؟		۳
. / ۲۵	کدام بخش قصیده موجب حسن ختام شعر است؟		۴
. / ۵	موضوعات رایج قالب قطعه را بنویسید (دو مورد ۰/۵)		۵
/ ۲۵	در دوره ..... مضامین اجتماعی به غزل راه یافت؟		۶
. / ۵	تفاوت قالب ترکیب بند با ترجیع بند در چیست؟		۷
. / ۲۵	یکی از زیباترین و مشهورترین مسمطهای تضمینی سروده ..... است؟		۸
/ ۲۵	نمونه ای از مثنوی عارفانه را نام ببرید؟		۹
. / ۲۵	این شعر در چه قالبی سروده شده است؟ گر مرد رهی میان خون باید رفت از پای فتاده سرنگون باید رفت		۱۰

	تو پای به راه در نه و هیچ مترس	خود راه بگویدت که چون باید رفت
۱۱	قالب ..... را در فارسی «ترانه» هم می گویند.	۰/۲۵
۱۲	چهارپاره از چه هنگام و با چه هدفی رواج یافت؟	۰/۵
۱۳	نیما یوشیج با انتشار شعر ..... در سال ۱۳۰۱ اولین گام جدی را در شعر نیمایی برداشت	۱/۲۵
۱۴	یکی از شاعران مطرح در قالب مستزاد را نام ببرید.	۰/۲۵
ب	بیان (۱۵ نمره)	
۱۵	ارکان تشبیه را در شعر زیر مشخص کنید.	۱
	چون شب‌نم اوفتاده بدم پیش آفتاب مه‌رم به جان رسید و به عیوق بر شدم	
۱۶	تشبیهی بسازید که مشبه به آن «آتش» باشد(با ذکر همه ارکان تشبیه)	۱
۱۷	در تشبیه زیر کدام یکی از ارکان تشبیه حذف شده است؟ آن را بنویسید. «وزرا بر مثال اطبانند»	۰/۵
۱۸	در نمونه های زیر کدام نوع از تشبیه بلیغ(اضافی یا غیر اضافی) دیده می شود؟ الف) دوران شباب ما در این سیلاب غم، دسته گلی شاداب را ماند. ب) قطره تویی، لطف تویی، قهر تویی	۰/۵
۱۹	«مشبه» و «مشبه به» را در تشبیه زیر مشخص کنید. الف) چند مشعل پرده سیاه شب را می درید. ب) سنگ سراچه دل را به الماس آب دیده می سفتم.	۱
۲۰	در ابیات زیر استعاره مصرحه را مشخص کنید و مشبه به آن را بنویسید. نشست و نرگس از لؤلؤ همی ریخت به آن آب آتش از عالم برانگیخت مرا برف باریده بر پر زاغ نشاید چو بلبل تماشای باغ	۱ ۱

۰/۵	واژه «مروارید» را به صورت استعاره مصرحه در جمله ای به کار ببرید.	۲۱
۱	در کدام بیت استعاره مکنیه به کار رفته است، دلیل خود را بنویسید. الف) شب نرم نرم پای ز جنگل برون نهاد ب) چو دریای خون شد همه دشت و راغ	۲۲
۰/۵	در شعر زیر یک استعاره مکنیه پیدا کنید به یک کرشمه که نرگس به خودستایی کرد سمن به دست صبا خاک در دهان انداخت	۲۳
۰/۵	استعاره مکنیه ای که مشبه به آن انسان باشد..... یا ..... نام دارد ۰/۵	۲۴
۱	در هر یک از موارد زیر مجاز را بیابید و نوع علاقه آن را بنویسید الف) سرم درد می کند ب) دیدم که نفسم در نمی گیرد	۲۵
۱	با توجه به ابیات زیر به سوالات پاسخ دهید. - هر کو نکند فهمی زین کلک خیال انگیز نقشش به حرام ار خود صورتگر چین باشد - من آن نگین سلیمان به هیچ نستانم که گاه گاه بر او دست اهرمن باشد الف) «واژه کلک» حقیقت است یا مجاز؟ چرا؟ ب) نگین مجاز از چیست؟ علاقه آن را بنویسید.	۲۶
۰/۵	در بیت «یکی درخت گل اندر میان خانه ماست // که سروهای چمن پیش قامتش پستند» معنای مجازی «درخت گل» و «نوع علاقه» آن را بنویسید.	۲۷
۰/۵ ۰/۵	با توجه به بیت «برآشفت ایران و برخاست گرد/ همی هرکسی کرد ساز نبرد» : الف) کدام واژه مجاز است، مفهوم آن را بنویسید . ب) قرینه و نوع علاقه این مجاز را بنویسید	۲۸

۰/۵	<p>در کدام بیت، نوع علاقه مجاز، <u>لازمیه</u> است، مفهوم این مجاز را بنویسید</p> <p>اگر رفت و آثار خیرش نماند نشاید پس از مرگش <u>الحمد</u> خواند</p> <p>(ب) دیدی که <u>خون</u> ناحق پروانه شمع را چندان امان نداد که شب را سحر کند</p>	۲۹
۱	<p>مفهوم کنایات زیر را بنویسید</p> <p>الف) دامن از صحبت فراهم چیدم ب) روی زرد شدن</p>	۳۰
۱	<p>در ابیات زیر کنایه ها را بیابید و مفهوم آن را بنویسید</p> <p>الف) به لطف و سخن گرم رو مرد بود ولی دیگدانش عجب سرد بود</p> <p>(ب) از مکافات عمل غافل مشو گندم از گندم بروید جو ز جو</p>	۳۱

«سربلند و پیروز باشید»

- ۱- الف) بیت اول (ب) «وش»
- ۲- یک هجای کشیده-U
- ۳- بله؛ چون هر دو از دو هجای بلند تشکیل شده اند و نون ساکت کلمه باران جزئی وزن محسوب نمی شود.
- ۴- بیت آخر یا مقطع
- ۵- اخلاقی اجتماعی تعلیمی مدح و هجو
- ۶- مشروطه
- ۷- بیت میان غزل ها در ترجیع بند عینا تکرار می شود ولی در ترکیب بند این بیت متفاوت است.
- ۸- شیخ بهایی
- ۹- مثنوی معنوی، حدیقه الحقیقه
- ۱۰- رباعی
- ۱۱- دو بیتی
- ۱۲- مشروطه، تلاشی بود در جهت ایجاد یک قالب نو که درون مایه تازه ای داشته باشد.
- ۱۳- افسانه
- ۱۴- نسیم شمال بهار ادیب الممالک فراهانی
- ۱۵- مشبه: من // مشبه به: شب / وجه شبه: افتاده بودم / ادات تشبیه: چون
- ۱۶- عشق همانند آتشی سوزان است یا پاسخی مشابه این
- ۱۷- وجه شبه: درمانگری
- ۱۸- الف) اضافی: سیلاب غم // ب) بحر تویی غیر اضافی
- ۱۹- الف) مشبه: شب // مشبه به: پرده // ب) مشبه: آب دیده // مشبه به: الماس
- ۲۰- الف) نرگس: استعاره از چشم // لؤلؤ: استعاره از اشک // ب) برف استعاره از سپیدی مو // پر زاغ استعاره از موی سیاه
- ۲۱- از چشمهایش مروارید می بارید (پاسخی شبیه این)
- ۲۲- الف، چون راه رفتن که ویژگی جاندار است به شب نسبت داده شده است.
- ۲۳- خودستایی نرگس // دست صبا // سمن که جانبخشی در آن شده است.
- ۲۴- جان بخشی یا انسان انگاری
- ۲۵- الف) سر مجاز از قسمتی از سر، به علاقه کلیه // ب) نفس مجاز از سخن به علاقه سببیه
- ۲۶- الف) مجاز، زیرا به معنی واقعی خود به کار نرفته و در معنای سخن یا چیزی است که کلک می نویسد (ب) نگین مجاز از انگشتری، به علاقه جزئیه
- ۲۷- معنای مجازی: معشوق، علاقه: مشابَهت
- ۲۸- الف) ایران، مفهوم آن مردم ایران // ب) قرینه برآشفت، علاقه محلیه
- ۲۹- ب، خون مجاز از کشته شدن
- ۳۰- الف) کناره گیری کردن // ب) خجالت زده شده
- ۳۱- الف) دیگدانش سرد بود کنایه از اینکه خسیس بود
- ۳۲- ب) کندم از کندم بروید جو ز جو کنایه از اینکه هر عملی نتیجه مناسب خودش را دارد